

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН

№ 38 (18.515)

Сешанба, 1983 йил 15 февраль

Баҳоси 3 тийин.

СССР МИЛЛИОНЛАРНИНГ МЕҲНАТ ВАХТАСИ

ИШЧАНЛИК МЕЗОНИ

Цехимизга ностандарт штамп тайёрлаш топширилди. Мутахассислар бюромтани бир ойсиз тайёрлаб бўлмайдди, дейишди. Мен чизма билан танишиб чиқдим. Штампнинг ёсимон чуқурчаларини токарлик дастгоҳда тайёрлаш мумкинлигига ишонч ҳосил қилдим. Бунинг учун кичик бир мослама яшнинг ўзи имфоҳ эди... Хуллас, штамп мутахассислар таҳминдан уч баравар қисқа вақт ичида тахт бўлди. Унинг иқтисодий самараси қарийб 1,5 минг сўмни ташкил этди...

Ленинск мотор-ремонт заводи тоқари, КПСС XXVI съезди делегати Тошўлат Жўраевнинг Андижон область партия комитети бюросида таъкидлаган бу ва шунга ўхшаш резервлар ҳар бир ишчи, ҳар бир меҳнат коллективиде бор. Уларни топишга ва ҳаракатга келтиришга моҳият эътибори билан ишчиларнинг юксак уюшқонлиги, оғли иқтисоми ва ташаббускорлигига асосланган омма ижоди — социалистик мусобақа ёрдам бермоқда.

«Биз халқ хўжалигида катта-катта резервларга эгамиз, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бир секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида. — Бу резервларни фан-техника тараққийини жадаллаштиришдан, фан, техника ютуқларини ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг қўламда ва тезроқ жорий этишдан қидириб топиш лозим». Бу сўзлар замирида мавжуд резервлардан тўла-тўқис фойдаланиш, ҳамма турдаги ресурсларни тежаш, сифат кўрсаткичларини яхшилаш ва иқоёт пировард натижаларга эришиш сингари партия, давлат аҳамиятга эга юксак талаблар, оташин давлаткорлик борлигини пайқаб олиш қийин эмас.

Дарвоқе, йиллик ва беш йиллик топшириқларнинг баравак бажарилиши йўлда мусобақа байрогини тобора баланд кўтарётган республикамиз халқ хўжалигининг турли тармоқлари меҳнатқиллари мавжуд резерв ва имкониятлардан оқилона фойдаланиб, ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. Тошкент «Компрессор» заводига ўтган бир ойнинг ичидаёқ унумсиз харажатларни қисқартириш эвазига қарийб 15 минг сўм фойда олинди. Асбоб-ускуналарнинг сменалар коэффицентини оширишди, уларнинг ёилор турб қўлиш қоллари қисқартирилди. Натижада ўтган йилнинг шу даврига нисбатан фондлар самарадорлиги 0,2 процент ўсди.

Буларнинг натижаси «Резервлар — беш йилликка» ширин остида мисал қилаётган корхоналар коллективларининг омиликорлик билан иш туттаётганига натижаси, кам сарф-харажат билан кўпроқ самара олишга бўлган иштиш, ишлаб чиқариш технологиясини муқтаза такомиллаштириб бориш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, иш вақти, моддий ресурслар ва тош ашёни тежамкорлик билан ишлатиш, рационализаторлик ва иxtиорчилик тақлифларини жорий этиш сингари битмас-туганмас резервлардан унумли фойдаланиш самарасидир.

Кези келганда шунинг айтиш керакики, айрим санаот корхоналари кўришчи ва транспорт ташкилотлари мавжуд резервлар ва ички имкониятлар моҳиятига ҳали ҳам етарли эътибор берилмапти. Январ ойида баъзи ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар махсулот реализация қилиш, фойда олиш, танларини камайтириш, керакли турда сифатли махсулот тайёрлаш топшириқларини бажаришдан, Янгида ишга туширилган айрим қувватлар сўз ўзлаштирилди. Фаргона тўқимачилик комбинатининг ишга туширилган филиаллари қувватидан атиги 40 процент атрафида фойдаланилаётганини нима деб баҳолаш мумкин! Холбуки, корхонада бу қувватлар ҳисобига йил охирига қадар 2 миллион 800 минг сўмлик махсулот ишлаб чиқарилиши кўзда тутилган. Комбинатда фан-техника тараққийини жадаллаштириш мақсадида янги техника ва технологияни жорий этишга доир тақлифлар сўз амалга оширилди. Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш ҳисобига қўл меҳнати салмоғини камайтириш борасида белгиланган кўрсаткичларга эришишга сезиларли сиришжи кўк. Хива йилга комбинати, Шарғун гишт заводи, Навоий, Поп пахта тозалаш заводларида ҳам худди шундай манзарани кўзатиш мумкин.

Бу фактлар шунинг кўрсатадигани, меҳнатни ташкил этишдаги камчиликлар, прогностик, брақ махсулот тайёрлаш, айрим кийимларнинг ҳосилдорлигини билан қўлаб ишчи соатларининг дозе кетиши каби ноуш ҳолларга муроосасизлик қилинмоқда. Бу резервлардан фойдаланишга катти яқинлашмаслик ёки бу масалаларга етарли баҳо бермаслик оқибатида юз бермоқда. Партия ташкилотлари беш йилликнинг ўтган йиллари ноябидеда тулган илғор тажрибалардан фойдаланиш, халқ хўжалигининг балансли ривожланишини яхшилаш, ташаббускорлик ва ишчиллик мезони — оммавий ижодкорликке кенг йўл очишда кичиклик кўрсатишлари зарур. Бутун диққат-эътибор серуниш техника воситаларининг кенг жорий этилишига, ишлаб турган асосий фондларнинг такомиллаштиришга, уларнинг ўз вақтида янгилаб борилишига, ҳамма тармоқларда иқтисодий тежамкорлигини кучайтириш, исрофгарчиликни тутатиш тадбирлари катти амалга оширилишига қаратилмоғи керак.

Резервлардан фойдаланиш — одамларнинг юксак оғлилиги, ташаббускорлиги ва ички ижодкорлигига асосланган. Худди аш шу ижодкорлик ишлаб чиқариш резервларини топишга, уларни ҳаракатга келтиришга кўмак беради, давлат эътиди.

Партия ва ҳукуматимиз янги кўрилар — резервлардан доимо оқилона фойдаланишга катта эътибор бериб, партия, совет, касабо союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари олдига муҳим вазифалар қўймоқда. Шундан экан, барча меҳнат жабақларда экономика тараққийини эътиришнинг муҳим омил — резервлардан фойдаланиш кўзини билиб, оқилона фойдаланишга эришиш лозим. Уларга шундай бир мазмун башх этиш керакики, ҳар бир резерв партия, давлат ва меҳнат иқтисоми билан, ишлаб чиқариш топшириқларининг бевосита бажарилиши билан боғлиқ кетсин. Ана шундангина ишимизда унум ҳам, сифат ҳам ошиб, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари муваффақиятли рўбсга чиқишига қўшилидиган ҳиссамиз салмоғи ортиб бораверади.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров нуғ сўзлади. Семинар-кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмурутот иштирок этди. (ЎЗАТАГ).

КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАР ТЕХНИКА БИЛАН ЮКСАК ДАРАЖАДА ТАЪМИНЛАНГАН БИР ШАРОИТДА МАВЖУД МАШИНА-МЕХАНИЗМЛАР САҚЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛАШ, УЛАРДАН АВАЙЛАБ ВА САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ МАСАЛАСИ АЛОҲИДА МУҲИМ АҲАМИЯТ КАСБ ЭТАДИ.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кишлоқ хўжалик техникасини яхши соқлаш борасидаги вазифалар тўғрисидаги қароридан).

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОН» ВА «ЗАТАГ» МУХБИРЛАРИ ХАБАРЛАРИДА

БЎРДОҚИГА БОҚИШ САМАРАСИ

Хўжайли районидеги «Хатеп» совхозида сўғимта боқилган қорамолларни гўштга топшириш қизғин давом этапти. Бу совхозда сўғимта бўлишига 80 тонна гўшт этилаб берилди. Шу кунларда совхоз бўрдоқчилари навобатда гўштга топшириладиган қорамолларни парварши қилишмоқда. Ҳар бир қорамол кучайтирилган рацон асосида боқилапти.

ИЛҒОР ЧЎПОН ОТАРИДА

Поп району хўжаликларидеда гўшт ва жуз утун боқиладиган отдор қўйларни қўзлатиш масуми бошлади. «Коммунизм» колхозининг илғор чўпон Раҳмонов Мавлонов отарида 150 бош қўзон олинди. Қўзларнинг ҳаммаси сақлаб қолинди. «Правда» колхозининг доғдор чўпони Қурчибой Муллабеков отарида ҳам қўзлатиш масуми бошлаб юборилди. Район хўжаликларидеда ана шу муҳим мавсумга яхши тайёргарлик кўриб қўйилган: қўйхоналар иситилган, қўзлатиш бўлимлари яхшиланган, тўйимли ем-хашак қўп жамагарилган.

ДУРКУН ҚЎЗИЛАР

Тошкент областидаги Охунбобоев номи иқтисослаштирилган совхозда дастлабки қўзилар дуркун ўсаяпти. Бу ерда гўшт ва жуз утун боқиладиган қўйларни қўзлатиш масуми бошланганига анча бўлди. Хўжаликда қўшимча ем-хашак мўлжалландиган кўпроқ гамлаб қўйилган. Отарларда кечая кундуз ветеринария хизмати жорий этилди. Илғор чўпонлардан Ҳалимбет Саржонбоев ва Тоштемур Қошиқбоевлар юксак маъбуриятлар қабул қилиб, бу йил ҳар юз бош сўзиладан 145 талон қўзан олишга аҳд қилдилар.

ПЛАН — ҚОНУН, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИНТИЗОМИНИНГ АСОСИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, 1983 йил январь ойида республика санаоти махсулот реализация қилиш планини 101,2 процент бажарди, санаот ишлаб чиқариши ҳамми 1982 йилнинг январига нисбатан 6,5 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги 3,9 процент ошди. Қоракалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри санаотида махсулот реализация қилиш, ишлаб чиқариш ҳамми, меҳнат унумдорлиги юзасидан ҳамда ишлаб чиқариш ҳаммининг ўстириш суръатлари юзасидан январь ойи учун белгиланган план қандай бажарилишини куйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

Ўзбекистон ССР	101,2	101,5	101,2	106,5
Шу жумладан:				
Қоракалпоғистон АССР	103,6	101,4	101,8	109,7
Андижон области	102,1	101,0	102,7	112,6
Бўжоро области	102,7	102,8	100,7	106,6

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кишлоқ хўжалик техникасини яхши соқлаш борасидаги вазифалар тўғрисидаги қароридан).

КўКЛАМГИ ДАЛА ИШЛАРИГА ТАЙЕРМИСИЗ? УНУМДОРЛИКНИ КЎЗЛАБ

- ЧИГИТНИ ЕТТИ ИШ КҮНИДА ЭКАМИЗ
- ҲОСИЛДОРЛИКНИ КЕСКИН ОШИРАМИЗ
- ПАХТАНИ ЎТган ИИЧДАГИДАП 1060 ТОННА КўПАЙТИРАМИЗ

Торлар малакасининг пастдуд ҳақида гал борар экан, пахта майдонларининг шур сифатли қилиб ювгани, ариқ-зовуларга тозаланиб бўлиши, йўл-кўриқлар тартибга келтирилиб қўйилгани айтиб ўтиш керак. Чигит экниш пайтада қатор ораларга солиш учун 4100 тонна майдонларини органик ўғитлар жамагарилди. Айна кедада ўн иккита трактор ердаида далапарла маҳаллий ўғит чиқариляпти. Минерал ўғитлар ташиб олишда, усти ёниқ бостираниб, ариқ-зовуларга тозаланиб бўлиши, йўл-кўриқлар тартибга келтирилиб қўйилгани айтиб ўтиш керак. Чигит экниш пайтада қатор ораларга солиш учун 4100 тонна майдонларини органик ўғитлар жамагарилди. Айна кедада ўн иккита трактор ердаида далапарла маҳаллий ўғит чиқариляпти. Минерал ўғитлар ташиб олишда, усти ёниқ бостираниб, ариқ-зовуларга тозаланиб бўлиши, йўл-кўриқлар тартибга келтирилиб қўйилгани айтиб ўтиш керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Кўклагми экишга тайёрлигини кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарориде «Ҳамма жойида Тошкент технологиясини жорий этишни қилишга олиб, ҳар бир хўжаликда кўклагми дала ишларини ўтказиш графикалари ишлаб чиқилиши. Барча ишлар қисқа муддатларга юксак агротехника даражасида ўтказилиши, бутун тайёргарлик ишлари шундай ташкил этилишини, ҳар бир хўжаликда чигит экниш беш-етти кун ичида туталаниши, уруғ табиий намининг ўзида қийос ундириб олиниши. Бу аса эртаги ҳосил гарантиясиндир» дейилган.

Хўш, бу борда нималар қилдик ва ана нималар қилишимиз керак? Хўжалигимиз нимидеги 62 та ер дайндаш ва чопиқ тракторини муддатидан илгари сифатли қилиб ремонтдан чиқариб қўйдик. Селлақлар ва бошқа техника воситалари ҳам тахт қилинди. Илғор меҳнаткорларимиздан Мамаюсуф Марасулов, Абдулазиз Холлиқов, Умурзоқ Одилов, Азим Гафуров ва бошқа ўртоқлар чигит экниши бошлаш ҳақида байроқча кўтарилишини кутиб турибдилар. Ким, қайси бригадани ерига чигит экниши аниқ белгилаб қилдик, механизаторларга графиклар берилди.

орасида меҳнат интизомини ҳар қачондан ҳам мустаҳкамлаш, ҳар бир ишчида ҳосил ва махсулотлар тақдирини учун масъулият ҳиссини кучайтириш зарурлигини яхши тушунамиз. Интизом бор жойда тартиб бўлади, графикалар вақтида бажарилади. Беғамлик, бебарворлик кўринишларига барҳам берилди. Одамларнинг ташаббускорлиги кучайди. Шунинг айтиш керакики, меҳнат интизомига қаттиқ риоя қилиниши туғайли 1983 йилнинг дастлабки икки ойи учун белгиланган дала ва ферма ишлари топшириқлари мудатидан олдин бажарилиди.

Бу билан демоқчимизки, хўжалиқларнинг партия ташкилотлари кенг меҳнатқиллар орасида тушунтириш ишларини яхши йўлга қўймоқлари, барча жабақларда коммунистларнинг авангардлик ролини таъминламоқлари керак. Шунда давлатчилик, ишқамаслар, қулиш топшириқларини бажармоқчи бўлмайди. Ҳамма зарбдорларча ишлашга, махсулотларни кўпайтиришга ҳаракат қилади. Шунинг алоҳида таъкидламоқчимизки, меҳнат ва давлат интизомини бузувчиларга колхозчиликдаги ўрин бўлмаган, бундан кейин ҳам ўрин бўлмади.

Колхозимиз аъзолари айни кунларда гойта кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Бундан кейин ҳам шундай қилаверадилар. Ўн биринчи беш йилликнинг унунчи йилини пахта, гўшт, сут, туҳмун, доп, пилла ва бошқа махсулотлар етиштиришда рекорд кўрсатишлари йилга айланганлар.

О. СОДИҚОВ, Охунбобоев райониде «Октябрь 50 йиллик» колхозга раис. Р. МАХДИНОВ, партия комитети секретари.

Ўзбекистон билан танишмоқдалар

СССР Олий Совети таълиғига бинаои Совет Иттифоқида расмий дўстона алоқит билан келган Нигерия Федератив Республикаси Миллий ассамблеясининг делегацияси Ўзбекистон даёти билан танишмоқда.

Сенатор Олатунжи Корнелиус Адебайо бошчилигидаги делегация аъзолари В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасида бўлилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан келтирдилар.

ИФР Миллий ассамблеясининг делегацияси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмоҳунжасев билан учрашди, Нигерия Федератив Республикасининг СССРдаги фахрулло ва мухтор аълиси С. О. Ойелеке, бошқа расмий кишилар суҳбатда иштирок этдилар. ИФР Миллий ассамблеясининг делегацияси Самарқандда сафар қилди. (ЎЗАТАГ).

ЗИЁ ТАРҚАТИБ

14 февраль кун Тошкентда мамлакат корхоналарида касабо союзуларга қарашли кутубхоналар директорларининг Бутуниттироқ семинари ўз ишлари бошледи. Семинарни ВЦСПР ва Узоверпроф уюштирди. Касабо союзулари ва илмий-техника кутубхоналарининг ишлаб чиқариш коллективларини, халқ хўжалиги турли тармоқлари корхоналарининг ақборот билан таъминлаш ишларини мувофиқлаштириш ва уларнинг биргаликдаги фаолиятини проблемаларни муҳолага қилинмоқда. Улар меҳнат коллективларида техника асарларини пропаганда қилиш, кутубхоналар билан доимий ишлаб чиқариш кенгашларининг, Илмий-техника жамағати ва Бутуниттироқ иxtиорчилар ва рационализаторлар билан ташкилотларнинг меҳнатқилларини ишлаб чиқариши бошқармишга жалб этиш ҳамда техника ижодкорлигини ривожлантириш, корхоналарда кутубхона, ақборот комплексларини яратиш соҳасида биргаликдаги фаолият тажрибаларни билан ўртоқлашдилар. (ЎЗАТАГ).

ЭЛИТА-УРУҒЧИЛИК ЛАБОРАТОРИЯСИ

Дустилик районидеги Ленин номи колхозда элита-уруғчилик лабораторияси қурилди бошланди. Лаборатория Тошкент мутахассислари ишлаб чиққан типовой лойиҳага бинао берпо этилмоқда. Лойиҳада лабораторияни энг янги асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш, ҳам ашё ва уруғчилик сақлиғидеги омборлар қуриш кўзда тутилган. Беш йиллик охиригаче республикадаги барча йирки элита-уруғчилик хўжалиқларини типовой лабораториялар билан таъминлаш мўлжалланган. (ЎЗАТАГ).

Партия, совет, касабо союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари айрим коллективларда планининг бажарилиши, ишлаб чиқариш ҳамми ва меҳнат унумдорлиги ҳаммининг ўстириш суръатлари пасайиш сабабларини сурштириб аниқлашлари, уларга давлат плланларини бажаришда ҳамда КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми уртага қўйган вазифаларни амалга оширишга зарур ёрдам беришлари керак. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, фан-техника тараққийини жадаллаштириш, илғор тажрибани ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, моддий ва меҳнат ресурсларини ҳар томонлама тежаш асосида корхоналар ишчиллик сифат кўрсаткичларини яхшилаш чораларини кўриш, ҳар бир корхонада ўн биринчи беш йилликнинг марказий йили плланлари ва социалистик мажбуриятлари бажарилиши учун шарт-шароит яратиш ҳамда умуман беш йиллик топшириқларини бажариш учун пухта замин ағудга келтириш керак.

